

การพัฒนาระบบนิเทศภายในเชิงรุก
ด้วยนวัตกรรม “Digital Active Supervision”
ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ร่วมกับการนิเทศ
แบบ On-site ปีการศึกษา ๒๕๖๘

ประจำปีการศึกษา
๒๕๖๘

จัดทำโดย
โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑

การพัฒนาระบบนิเทศภายในเชิงรุกด้วยนวัตกรรม “Digital Active Supervision”

ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ร่วมกับการนิเทศแบบ On-site ปีการศึกษา ๒๕๖๔

โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑

คำนำ

เอกสารรายงานแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practice) ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอผลสำเร็จของการพัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษาเชิงรุกของโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๑ ภายใต้ชื่อผลงาน “การพัฒนาระบบนิเทศภายในเชิงรุกด้วยนวัตกรรม ‘Digital Active Supervision’ ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ร่วมกับการนิเทศแบบ On-site ปีการศึกษา ๒๕๖๘” ซึ่งเป็นการปฏิรูปกระบวนการบริหารจัดการงานวิชาการโดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลระบบคลาวด์มาพลิกโฉม (Digital Transformation) เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตเชิงโครงสร้างเกี่ยวกับภาระงานเอกสารธุรการของครูผู้สอน และข้อจำกัดด้านความล่าช้าของข้อมูลสารสนเทศในระบบนิเทศแบบดั้งเดิม

โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ ซึ่งจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่มีห้องเรียนเป็นฐาน จึงได้พัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ nongsopit.ac.th เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถรายงานผลการสอนจริงประจำชั่วโมงผ่านสมาร์ทโฟนได้อย่างคล่องตัว รวดเร็ว และแม่นยำ ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการนิเทศสามารถกำกับ ติดตาม และมองเห็นพลวัตความเคลื่อนไหวทางวิชาการได้แบบ Real-time นวัตกรรมนี้ไม่เพียงแต่สามารถปลดล็อกและลดภาระงานเอกสารของครูลงได้อย่างเป็นรูปธรรม แต่ยังสร้างกลไกการให้ข้อเสนอแนะป้อนกลับ (Feedback) เพื่อช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างทันทั่วทั้งภายในวันเดียวกัน (Same-day Intervention)

เนื้อหาภายในเล่มรายงานฉบับนี้ ประกอบด้วย บทนำ โครงสร้างการนิเทศภายในสถานศึกษา กิจกรรมและกลไกการขับเคลื่อนนวัตกรรมผ่านตัวแบบ “NONSILA Model” บรรณานุกรมอ้างอิง ตลอดจนแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานในภาคผนวก ซึ่งเรียบเรียงขึ้นอย่างเป็นระบบ มีหลักฐานเชิงประจักษ์ และมีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ เพื่อให้สามารถใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ และคลังอ้างอิงนวัตกรรมด้านการนิเทศการศึกษาให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานที่สนใจในระดับภาคต่อไป

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะผู้บริหาร คณาจารย์ ศึกษานิเทศก์ คณะครูบุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ร่วมมือร่วมใจกันขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และนวัตกรรมดิจิทัลขั้นนี้จนประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดฉบับนี้จะทรงคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพวิชาชีพครูและการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืนต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
• ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
• วัตถุประสงค์	๒
• กลุ่มเป้าหมาย	๒
• ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๓
• ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ	๔
ส่วนที่ ๒ การนิเทศภายในสถานศึกษาเชิงลึก	๕
• ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา	๕
• หลักการของการนิเทศภายในสถานศึกษา	๕
• จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา	๖
• ประโยชน์ของการนิเทศภายในสถานศึกษา	๖
• ขั้นตอนการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา (Hybrid PDCA)	๗
• บทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา	๘
• ความสำเร็จของการนิเทศภายในสถานศึกษา (KPIs)	๘
ส่วนที่ ๓ กิจกรรมนิเทศภายในสถานศึกษาและกลไกแพลตฟอร์ม	๙
• วิธีการนิเทศภายในสถานศึกษา	๙
• กิจกรรมนิเทศภายในสถานศึกษา	๙
• ขั้นตอนการรายงานผลผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ (Step-by-Step)	๑๐
• ตารางสรุปการเปรียบเทียบเชิงระบบ (ก่อนและหลังใช้นวัตกรรม)	๑๒
ส่วนที่ ๔ แนวทางการขับเคลื่อนและการคัดเลือกวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ	๑๓
• แนวทางการขับเคลื่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา (NONSILA Model)	๑๓
• การคัดเลือกวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา	๑๔
บรรณานุกรม	๑๖
ภาคผนวก	๑๗
• เอกสารแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน	๑๗

เรื่อง	สารบัญ	หน้า
	• เครื่องมือและแบบฟอร์มการนิเทศออนไลน์ประกอบระบบดิจิทัล • คู่มือสรุปการรายงานแพลตฟอร์ม • ภาพถ่ายระบบสารสนเทศ Live Dashboard บนแพลตฟอร์มออนไลน์ • ภาพถ่ายการนิเทศแบบ onsite ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘ • ขั้นตอนการเข้าใช้งานระบบ นิเทศภายใน • คณะผู้จัดทำ	๑๗ ๑๙ ๒๐ ๒๓ ๒๕ ๒๖

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การยกระดับคุณภาพการศึกษาในทศวรรษที่ ๒๑ มุ่งเน้นการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนรอบด้าน ผ่านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อความสำเร็จดังกล่าวคือ คุณภาพและพฤติกรรมของการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในสถานศึกษา กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา (Internal School Supervision) จึงเป็นกลไกเชิงระบบและเครื่องมือทางบริหารวิชาการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ทว่าจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและบริบทการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ ซึ่งเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ พบปัญหาวิกฤตเชิงโครงสร้าง (Pain Points) ในระบบเดิม ๓ ประเด็นหลัก ประกอบด้วย

๑) ภาระงานธุรการชั้นเรียนที่ตึงตัวและซ้ำซ้อน: ครูผู้สอนต้องใช้เวลาจำนวนมากหลังสิ้นสุดชั่วโมงการสอนในการเขียนบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ลงในสมุดหรือเล่มรายงานหนา ส่งผลให้เวลาในการเตรียมการสอน การออกแบบกิจกรรม และการพัฒนาสื่อนวัตกรรมเชิงรุกลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

๒) ความล่าช้าของข้อมูลสารสนเทศ (Data Information Time-lag): กระบวนการส่งเล่มบันทึกหลังสอนในระบบเดิมมีวงจรการจัดส่งรายสัปดาห์หรือรายเดือน ส่งผลให้ข้อมูลปัญหาการเรียนรู้หรือพฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียนไม่ได้รับการรายงานอย่างทันทั่วถึงที่ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการนิเทศจึงขาดโอกาสในการเข้าช่วยเหลือ แนะนำ หรือระงับปัญหาเหล่านั้นได้อย่างทันเหตุการณ์

๓) การขาดหลักฐานเชิงประจักษ์ที่มีความน่าเชื่อถือ (Lack of Empirical Evidence): ระบบกระดาษแบบเดิมไม่สามารถยืนยันร่องรอยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการปฏิสัมพันธ์จริงในห้องเรียนได้อย่างชัดเจน บ่อยครั้งเกิดการบันทึกข้อมูลในลักษณะย้อนหลัง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความซื่อสัตย์ทางวิชาการและความเที่ยงตรงของการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากสภาพปัญหาดังกล่าว โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ จึงได้ขับเคลื่อนกระบวนการทัศน์ใหม่ในการบริหารวิชาการ ด้วยการพัฒนาวัฒนธรรมการนิเทศภายในเชิงรุกในรูปแบบ "Digital Active Supervision" โดยการออกแบบและประยุกต์ใช้ระบบรายงานการสอนบนแพลตฟอร์มออนไลน์ nongsopit.ac.th ซึ่งเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศระบบคลาวด์อัจฉริยะ นวัตกรรมนี้พลิกโฉม (Transform) กระบวนการทำงานของครูผู้สอนทุกคน ทุกชั้นเรียน ให้สามารถรายงานผลการจัด

ประสบการณ์และการเรียนรู้ประจำชั่วโมงตามตารางสอนจริงผ่านเครื่องสมาร์ทโฟนส่วนบุคคลให้เสร็จสิ้นภายในเวลา ๒ นาที ก่อนสิ้นสุดชั่วโมงการสอน โดยการอัปโหลดภาพถ่ายกิจกรรม Active Learning จริงในคาบเรียน พร้อมระบุข้อสรุปและปัญหาที่พบในลักษณะไมโครแฟลต (Micro-Reflection) การแปรสภาพข้อมูลดังกล่าวจะถูกประมวลผลขึ้นสู่ Live Dashboard แบบ Real-time ทันที ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการ และคณะกรรมการนิเทศ มองเห็นพลวัตความเคลื่อนไหวทางวิชาการของทุกห้องเรียน ตั้งแต่อนุบาลปีที่ ๒ ถึงประถมศึกษาปีที่ ๖ ได้ในเสี้ยววินาที เมื่อนำนวัตกรรมดิจิทัลนี้มาผสมผสาน (Hybrid) ร่วมกับการลงพื้นที่นิเทศทางวิชาการและสังเกตชั้นเรียนแบบ On-site โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ซึ่งครูทุกคนต้องได้รับการนิเทศอย่างน้อย ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง พร้อมกับการ PLC ทันทีหลังรับการนิเทศเสร็จสิ้น จึงเกิดกลไกส่งเสริมการทำงานในลักษณะกัลยาณมิตร ที่สามารถลดภาระงานเอกสารของครูลงได้อย่างเป็นรูปธรรม คืนเวลาแห่งการดูแลเอาใจใส่สู่ผู้เรียน และเปิดโอกาสให้เกิดการช่วยเหลือ เยียวยา หรือส่งเสริมการสอนของครูได้ทันทีภายในวันเดียวกัน (Same-day Intervention) ถือเป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practice) ที่มีความน่าเชื่อถือ มีความยืดหยุ่นสูง และเป็นต้นแบบในการยกระดับคุณภาพการศึกษาจากรากฐานห้องเรียนสู่ความเลิศในระดับภาคอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเชิงรุกแบบผสมผสาน (Hybrid Supervision) ระหว่างการกำกับติดตามผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ nongsopit.ac.th และการนิเทศแบบ On-site โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานของโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ
๒. เพื่อลดภาระงานเอกสารธุรการและการเขียนเล่มบันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอนทุกคน ทุกชั้นเรียนลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารเวลาในชั้นเรียน
๓. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้เกิดสมรรถนะวิชาชีพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คล่องแคล่วต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และสอดคล้องกับทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑
๔. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติ และพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มเป้าหมาย

- เป้าหมายเชิงปริมาณ

- ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน ๑ คน คณะครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการทุกคน (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐) นำนวัตกรรมระบบรายงานการสอนออนไลน์ไปใช้ในการบันทึกและกำกับผลการเรียนรู้จริงครบทุกคาบเรียนตามตารางสอนตลอดปีการศึกษา
- นักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ทุกห้องเรียน ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ภายใต้การนิเทศติดตามและช่วยเหลือจากระบบแบบผสมผสานเต็มจำนวน
- เป้าหมายเชิงคุณภาพ
 - โรงเรียนมีนวัตกรรมเชิงระบบและฐานข้อมูล Big Data ด้านวิชาการที่มีความเสถียร ความโปร่งใส ตรวจสอบย้อนหลังได้ และมีความพร้อมรับการประกันคุณภาพภายในและภายนอก
 - ครูผู้สอนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้เน้นกระบวนการปฏิบัติเพิ่มขึ้น และมีเวลาในการปฏิสัมพันธ์พัฒนาผู้เรียนรายบุคคลเพิ่มขึ้น
 - ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และมีพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเชิงบวกอย่างเด่นชัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สถานศึกษามีโครงสร้างระบบสารสนเทศคลาวด์ (Cloud-Based Archive) ที่บันทึกร่องรอยประวัติหลักฐานการสอนที่เป็นปัจจุบัน เอื้อประโยชน์ต่อการวิเคราะห์นโยบายและการวางแผนยุทธศาสตร์วิชาการเชิงรุก
๒. ครูผู้สอนได้รับการปลดล็อกผ่อนคลายภาระงานเอกสารที่ซ้ำซ้อน มีขวัญกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงาน และได้รับการแนะแนวทาง โค้ชชิ่ง (Coaching) จากผู้เชี่ยวชาญทันทั่วทั้งที่เมื่อเผชิญวิกฤตการสอนในชั้นเรียน
๓. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้าถึง Live Dashboard เพื่อตรวจสอบ กำกับดูแล และให้ข้อเสนอแนะป้อนกลับ (Feedback) เพื่อเสริมแรงเชิงบวกแก่คณะครูได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime)
๔. เกิดองค์ความรู้และคู่มือแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการนิเทศการศึกษา ที่สามารถนำไปเผยแพร่และขยายผลให้แก่สถานศึกษาอื่นๆ ในระดับกลุ่มเครือข่าย ระดับเขตพื้นที่ และระดับภาคต่อไป

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

- Visionary & Digital Leadership : ภาวะผู้นำทางวิชาการและวิสัยทัศน์ก้าวหน้าด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความกล้าหาญในการปรับเปลี่ยนระบบงาน (Disruption) และพร้อมสนับสนุนทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานอย่างจริงจัง
- Digital Readiness & Unity : ความพร้อมทางเทคโนโลยีและความร่วมมือเป็นหนึ่งเดียวของคณะครูผู้สอนที่มีทัศนคติเชิงบวก (Growth Mindset) มีวินัยในการรายงานข้อมูลตามเวลาจริง และมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองเพื่อประโยชน์ของนักเรียน
- Infrastructure & Platform Stability : ประสิทธิภาพ สถาปัตยกรรมระบบที่เสถียร และความปลอดภัยของแพลตฟอร์ม nongsopit.ac.th ตลอดจนการบริหารจัดการระบบเครือข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ภายในโรงเรียนที่มีความเร็วสูงและครอบคลุมทุกจุดจัดการเรียนรู้
- Data-Driven PLC Culture : วัฒนธรรมองค์กรในการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่เข้มแข็ง โดยแปรสภาพข้อมูลดิบและสถิติปัญหาจากระบบออนไลน์ มาเป็นสาระสำคัญในการถกเถียงเพื่อหาทางออกร่วมกันในเชิงวิชาการ

ส่วนที่ ๒

การนิเทศภายในสถานศึกษาเชิงลึก

ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในสถานศึกษา (Internal School Supervision) ในมิติการบริหารจัดการศึกษายุคพลิกผันดิจิทัล (Digital Disruption) หมายถึง กระบวนการบริหารวิชาการเชิงระบบที่มีการวางแผน จัดระเบียบ หนุนเสริม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ภายใต้ความร่วมมือระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leader) คณะกรรมการนิเทศ และครูผู้สอน มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้ของครู จากบทบาทผู้บรรยาย (Lecturer) ไปสู่ผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ (Facilitator) ตลอดจนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางจิตวิทยาและการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยมุ่งเน้นการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นฐานในการสะท้อนคิด (Reflective Thinking) เพื่อการยกระดับสมรรถนะและศักยภาพสูงสุดของผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลักการของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การขับเคลื่อนการนิเทศภายในโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ ยึดถือหลักการสำคัญ ๔ ประการตามมาตรฐานสากล ได้แก่

๑. หลักหลักฐานเชิงประจักษ์และความเป็นวิทยาศาสตร์ (Empirical & Scientific Principle)

ปฏิเสธการนิเทศที่อ้างอิงความรู้สึกหรือทัศนคติส่วนตัว แต่ยึดมั่นในการใช้ระบบฐานข้อมูล Big Data ภาพถ่ายกิจกรรมเรียนรู้จริง และสถิติเวลาเรียนในระบบออนไลน์เป็นเครื่องมือหลักในการวิเคราะห์และประเมินผล

๒. หลักการมีส่วนร่วมและชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Collaborative PLC Principle)

มุ่งเน้นการทลายกรอบการทำงานแบบแยกส่วน (Silo) เปลี่ยนเป็นการสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือ ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการออกแบบเกณฑ์การประเมินและการรายงานผล เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของระบบ (Sense of Ownership)

๓. หลักความเป็นกัลยาณมิตรเชิงพัฒนา (Growth Mindset & Mentoring Principle)

ปรับเปลี่ยนมิติด้านความสัมพันธ์จากการกำกับดูแลแบบแนวดิ่ง (Vertical Control) เป็นการโค้ชช (Coaching) และการเป็นพี่เลี้ยงในแนวนอน (Horizontal Mentoring) เพื่อสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัยในการทำงาน

๔. หลักความต่อเนื่องและยืดหยุ่นสูง (Agility & Continuity Principle)

การใช้ประโยชน์จากคลาวด์เทคโนโลยีทำให้กระบวนการนิเทศเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลา (Anywhere Anytime) ไม่ผูกติดกับข้อจำกัดเรื่องเวลาและสถานที่

จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

- เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพครูผู้สอนร้อยละ ๑๐๐ ให้เกิดสมรรถนะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดในหลักสูตรแกนกลาง
- เพื่อขจัดปัญหาภาระงานธุรการชั้นเรียนและงานเอกสารบันทึกหลังสอนของครู ยืนยันการคืนเวลาสู่ห้องเรียนเพื่อการดูแลนักเรียนอย่างทั่วถึง
- เพื่อพัฒนาระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) ทางวิชาการ ทำให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจพบความบกพร่องในการจัดเรียนรู้หรือปัญหาของนักเรียน และเข้าช่วยเหลือเยียวยาได้ภายในวันเดียวกัน (Same-day Intervention)
- เพื่อสร้างระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) ที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และพร้อมรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก (สมศ.) ได้ตลอดเวลา

ประโยชน์ของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในเชิงรุกสร้างประโยชน์ต่อโครงสร้างสถานศึกษา ๓ ระดับ คือ

ระดับสถานศึกษา ทำให้เกิดระบบคลังข้อมูลสารสนเทศ (Digital Archive) ด้านวิชาการที่สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน

ระดับครูผู้สอน ช่วยลดความเครียดและภาระงานซ้ำซ้อน ส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

ระดับผู้เรียน ได้รับโอกาสในการเข้าถึงกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สนุกสนาน มีส่วนร่วม และได้รับการแก้ไขปัญหาการเรียนรู้เป็นรายบุคคลอย่างทันท่วงที

ขั้นตอนการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา (Hybrid PDCA Implementation)

กระบวนการขับเคลื่อนงานนิเทศภายในโรงเรียน ประยุกต์ใช้วงจร PDCA ผสานพลังร่วมกับเทคโนโลยีดิจิทัลขั้นสูงอย่างเป็นระบบ ดังนี้:

[P - Plan: วางแผนเชิงระบบ]

- วิเคราะห์สภาพปัญหาและข้อจำกัดทางวิชาการ (Pain Points)
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแพลตฟอร์มและปฏิทินนิเทศ

[D - Do: ปฏิบัติการนิเทศแบบผสมผสาน (Hybrid)]

- ครูจัดกิจกรรม Active Learning + รายงานผลผ่านแพลตฟอร์มใน ๒ นาที
- คณะกรรมการลงพื้นที่สังเกตชั้นเรียน On-site คาบเรียนเป้าหมาย

[C - Check: ตรวจสอบและประมวลผล Big Data]

- ระบบประมวลผลรูปภาพ สถิติ และข้อความสรุปสู่ Live Dashboard
- คณะกรรมการวิเคราะห์ช่องว่างความสำเร็จ (Gap Analysis)

[A - Act: สะท้อนคิดและขับเคลื่อนนวัตกรรมสู่ความยั่งยืน]

- ดำเนินการวงจร PLC สรุปข้อค้นพบ ถอดบทเรียนเชิงลึก
 1. **P (Plan) - ขั้นวางแผนและตั้งเกณฑ์เชิงรุก:** คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกับฝ่ายวิชาการ วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดสอบระดับชาติ (RT, NT, O-NET) จัดทำหลักสูตรการใช้งานระบบ ปรับปรุงโครงสร้างตารางสอนดิจิทัล และแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศแบ่งตามกลุ่มสาระและระดับชั้นอย่างชัดเจน
 2. **D (Do) - ขั้นปฏิบัติการนิเทศแบบผสมผสาน (Hybrid Supervision):** ดำเนินการควบคู่ ๒ ส่วน ส่วนที่หนึ่ง ครูผู้สอนดำเนินการสอนจริงและทำการบันทึกข้อมูลภาพบรรยากาศการเรียนรู้ สรุปองค์ความรู้ผ่านสมาร์ทโฟนลงในระบบออนไลน์ทันที ส่วนที่สอง คณะกรรมการนิเทศเข้าสังเกตการณ์สอน On-site เพื่อเก็บข้อมูลปฏิสัมพันธ์และมิติด้านจิตวิทยาชั้นเรียน

3. **C (Check) - ขั้นประมวลผลและกำกับด้วยสารสนเทศ:** ข้อมูลจากระบบออนไลน์จะถูกส่งเข้าสู่กระบวนการ Data Visualization แสดงผลเป็นกราฟ สถิติ และ Feed ภาพถ่ายบนหน้าจอ Dashboard เพื่อให้ผู้บริหารตรวจสอบความถี่ ความถูกต้อง และคุณภาพการสอนในแต่ละชั่วโมง
4. **A (Act) - ขั้นสรุปผลและถอดบทเรียน (Lesson Learned):** นำข้อมูลสรุปจาก Check มาเข้าสู่การประชุม PLC ประจำเดือน เพื่อคัดเลือกแผนการสอนที่ดีเด่น และร่วมกันแก้ไขข้อขัดข้องเชิงเทคนิค ทบทวนระบบเพื่อนำไปปรับปรุงแผนการนิเทศในวงรอบต่อไป

บทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา (Chief Instructional Officer) เป็นผู้กำหนดทิศทางการนโยบาย เป็นผู้อนุมัติทรัพยากรระบบเครือข่าย ทำการติดตามการเข้าสอนและการจัดกิจกรรมผ่านหน้าจอ Live Dashboard ทุกช่วงเวลา พร้อมทั้งทำหน้าที่ให้การเสริมแรง (Positive Reinforcement) แก่ครูผู้สอน

คณะกรรมการนิเทศภายใน (Academic Coaches) ทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ ให้คำปรึกษา แนะนำสื่อนวัตกรรม ตรวจสอบไฟล์ประวัติและข้อมูลรูปภาพในระบบออนไลน์ และทำหน้าที่เป็นผู้ให้การสนทนาในวง PLC

ครูผู้สอน (Learning Facilitators)

มีบทบาทหลักในการจัดกิจกรรม Active Learning ถ่ายภาพหลักฐานเชิงประจักษ์ที่สะท้อนทักษะของนักเรียน และทำความร่วมมือในการสะท้อนข้อจำกัด ปัญหาพฤติกรรมเด็กผ่านระบบออนไลน์อย่างตรงไปตรงมา

ความสำเร็จของการนิเทศภายในสถานศึกษา

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance Indicators: KPIs) ในระดับภาคประกอบด้วย

- **KPI 1:** อัตราการรายงานผลการสอนผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ของครูทุกคน ครบทุกชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- **KPI 2:** ระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการลดภาระงานเอกสาร อยู่ในระดับ "มากที่สุด" (ร้อยละ ๘๕ ขึ้นไป)
- **KPI 3:** สัดส่วนห้องเรียนที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning จากหลักฐานเชิงประจักษ์ในระบบ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของชั่วโมงการสอนทั้งหมด
- **KPI 4:** ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนการทดสอบระดับชาติของผู้เรียนมีพัฒนาการเชิงบวกอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

ส่วนที่ ๓

กิจกรรมนิเทศภายในสถานศึกษาและกลไกแพลตฟอร์ม

วิธีการนิเทศภายในสถานศึกษา

โรงเรียนได้กำหนดวิธีการนิเทศที่สอดคล้องกันเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือทางวิชาการ ดังนี้

1. การนิเทศผ่านระบบสารสนเทศคลาวด์ (Cloud-Based Digital Supervision)

เป็นการตรวจสอบเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเบื้องต้นจากข้อมูลภาพถ่ายที่ครูอัปโหลดสดจากห้องเรียน ระบบจะบันทึกพิกัดเวลา (Timestamp) ทำให้ไม่สามารถลงข้อมูลย้อนหลังหรือปลอมแปลงข้อมูลได้ ยืนยันความโปร่งใสของข้อมูล 100%

2. การสังเกตการสอนเชิงลึก (Clinical Classroom Observation)

คณะกรรมการนิเทศเข้าสังเกตชั้นเรียนจริงโดยเน้นดู ๓ มิติ คือ การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นการคิด, การใช้สื่อเทคโนโลยี, และกระบวนการวัดประเมินผลตามสภาพจริง

3. การให้คำปรึกษาแบบเสริมพลัง (Empowerment Coaching)

การใช้คำถามเชิงบวกเพื่อกระตุ้นให้ครูผู้สอนค้นพบจุดเด่นและแนวทางแก้ไขปัญหาในชั้นเรียนด้วยตนเอง โดยมีข้อมูลภาพถ่ายในระบบเป็นฐานในการพูดคุย

กิจกรรมนิเทศภายในสถานศึกษา

กิจกรรม "Real-time Report, Zero Paper"

กิจกรรมหลักที่ขับเคลื่อนผ่านเทคโนโลยี ผู้บริหารและครูร่วมใจยกเลิกตู้เก็บเอกสารบันทึกหลังสอน เปลี่ยนเป็นการส่งรายงานดิจิทัลผ่านสมาร์ทโฟนใน ๒ นาที สร้างคลังภาพกิจกรรม Active Learning ประจำวันของสถานศึกษา

กิจกรรม "Digital PLC Forum"

กิจกรรมสัมมนาทางวิชาการภายในโรงเรียนทุกวันศุกร์สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง คณะครูจะนำข้อมูลความบกพร่องหรืออุปสรรคการเรียนรู้ของนักเรียนที่เคยบันทึกไว้ในช่อง "ปัญหาที่พบ" ของแพลตฟอร์มมาจัดหมวดหมู่ (Data Clustering) เพื่อค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน เช่น ปัญหาสมมติฐานของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๒ หรือปัญหาการอ่านจับใจความของนักเรียน ป.๓

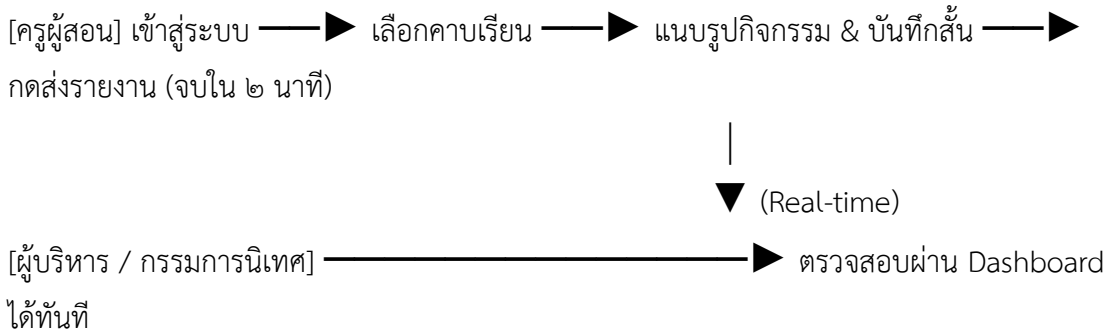
กิจกรรม "Non-Sila Open Class Exhibition"

กิจกรรมการเปิดชั้นเรียนออนไลน์ โดยใช้ข้อมูลสถิติจากระบบคัดเลือกครูที่มีอัตราการจัดกิจกรรม Active Learning ยอดเยี่ยมและความหลากหลาย มาร่วมเปิดห้องเรียนสาธิต เพื่อให้โรงเรียนในเครือข่ายและผู้สนใจในระดับภาคเข้ามาศึกษาดูงาน

ขั้นตอนการใช้งานและการรายงานผลบนแพลตฟอร์มออนไลน์ (Step-by-Step)

นวัตกรรมระบบรายงานการสอนประจำชั่วโมงเชิงรุกแบบ Real-time

กระบวนการทำงานของระบบถูกออกแบบให้ง่ายสั้น กระชับ และเสร็จสิ้นภายใน ๓ ขั้นตอนหลัก (๓ คลิกถดถาดารงาน) ผ่านโทรศัพท์มือถือของครูผู้สอน โดยมีรายละเอียดการปฏิบัติงานตามตารางสอนจริง ดังนี้

🔑 ขั้นตอนที่ ๑ การเข้าสู่ระบบและเลือกคาบเรียน (Login & Select Session)

๑.๑ การเข้าใช้งานระบบ: ครูผู้สอนเปิดเว็บเบราว์เซอร์บนสมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ต ไปที่ยูอาร์แอล nongsopit.ac.th จากนั้นทำการล็อกอินเข้าสู่ระบบด้วยรหัสผ่านส่วนบุคคล (Personal ID)

๑.๒ ตรวจสอบตารางสอนรายวัน: เมื่อเข้าสู่ระบบ แพลตฟอร์มจะแสดง "ตารางสอนดิจิทัลประจำวัน" ของครูคนนั้นๆ โดยดึงข้อมูลตามโครงสร้างเวลาเรียนจริงของโรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ (ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ๒ ถึงประถมศึกษาปีที่ ๖)

๑.๓ เลือกชั่วโมงการสอน: ครูผู้สอนกดเลือกคาบเรียนปัจจุบันที่กำลังจะสิ้นสุดลง ระบบจะเปิดหน้าต่าง "ฟอร์มรายงานผลการสอนอัจฉริยะ" ขึ้นมาโดยอัตโนมัติ ซึ่งจะระบุวิชา ชั้นเรียน และเวลาไว้อยู่แล้วโดยที่ครูไม่ต้องพิมพ์ซ้ำ

📷 ขั้นตอนที่ ๒ การบันทึกข้อมูลและแนบภาพถ่ายกิจกรรม (Data Input & Media Upload)

๒.๑ การแนบหลักฐานการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ครูผู้สอนกดปุ่มอัปโหลดรูปภาพเพื่อเปิดกล้องถ่ายรูปจากมือถือ ถ่ายภาพบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จริงในชั่วโมงนั้นจำนวน ๑-๒ รูป (เน้นภาพนักเรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ หรือภาพผลงานนักเรียน)

๒.๒ การบันทึกหลังสอนแบบกระชับ (Micro-Reflection) แทนการเขียนคำอธิบายยาวๆ ในสมุดบันทึกเล่มหนา ครูพิมพ์สรุปสั้นๆ ในช่องข้อความไม่เกิน ๓ บรรทัด ครอบคลุมหัวข้อสำคัญ

- จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียน/ขาดเรียน

- ผลการจัดกิจกรรม (บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่)
- ปัญหาหรือพฤติกรรมของเด็กที่พบในคาบนั้น (ถ้ามี)

๒.๓ การประเมินผลการเรียนรู้เบื้องต้น ครูทำการคลิกเลือกสถานการณ์ส่งงานหรือระดับความเข้าใจในภาพรวมของนักเรียนในคาบนั้นผ่านระบบ Drop-down menu (เช่น ดีมาก, ตามเกณฑ์, ปรับปรุง)

ขั้นตอนที่ ๓ การส่งรายงานและการประมวลผลแบบ Real-time (Submit & Live Dashboard)

๓.๑ การส่งรายงานก่อนสิ้นชั่วโมง: ครูผู้สอนตรวจสอบความถูกต้องแล้วกดปุ่ม "ส่งรายงาน (Submit)" ระบบจะบันทึกข้อมูลเข้าสู่คลังฐานข้อมูลคลาวด์ (Cloud Database) ทันที โดยกระบวนการทั้งหมดตั้งแต่ขั้นตอนที่ ๑-๓ ใช้เวลาไม่เกิน ๒ นาที และต้องทำก่อนเสียงสัญญาณหมดคาบเรียน

๓.๒ การแจ้งเตือนและแสดงผลบนระบบบริหารจัดการ: ทันทีที่ครูกดส่งรายงาน ข้อมูลและรูปภาพจะไปปรากฏบน Live Dashboard ของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานนิเทศภายในทันที

๓.๓ การนิเทศและกำกับติดตามเชิงรุก:

- ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถเปิดดูความเคลื่อนไหว (Activity Feed) ของห้องเรียน
- ทุกชั้น ตั้งแต่อนุบาล ๒ ถึง ป.๖ ได้แบบเรียลไทม์ ทำให้ทราบทันทีว่าห้องเรียนใด กำลังทำกิจกรรมอะไร หรือมีห้องใดเกิดปัญหาการเรียนรู้
- คณะกรรมการนิเทศ สามารถกดไลก์ ให้คะแนนความตั้งใจ หรือพิมพ์ข้อความนิเทศสั้นๆ (Digital Feedback) ชื่นชมหรือให้คำแนะนำช่วยเหลือครูผู้สอนกลับไปในระบบได้ทันที

ตารางสรุปการเปรียบเทียบเชิงระบบ (ก่อนและหลังใช้นวัตกรรม)

ประเด็นเปรียบเทียบ	ระบบบันทึกหลังสอนแบบเดิม (Paper-based)	ระบบรายงานออนไลน์ (Real-time Platform)
ภาระงานเอกสาร ของครู	สูง (ต้องเขียนยาว ยุ่งยาก ซ้ำซ้อน)	ต่ำ (ทำผ่านมือถือเสร็จใน ๒ นาที ลดภาระงาน ชัดเจน)
ระยะเวลาในการส่งผล	รายสัปดาห์ หรือ รายภาคเรียน	ทันที (Real-time) ก่อนสิ้นชั่วโมงการสอน
หลักฐานเชิงประจักษ์	ไม่มีภาพถ่าย หรือ ต้องปรับภาพมา แปะเพิ่ม	มีภาพถ่ายกิจกรรม Active Learning อัปโหลด สดจากห้องเรียน
การเข้าถึงของผู้บริหาร	ตรวจสอบย้อนหลังได้ช้า ไม่ทัน เหตุการณ์	ตรวจสอบผ่าน Dashboard ได้ทุกที่ ทุกเวลา
การช่วยเหลือ (Coaching)	แก้ไขปัญหาล่าช้าเมื่อผ่านสัปดาห์ไป แล้ว	แนะนำ ช่วยเหลือ หรือปรับการสอนได้ ทันทีทันที

ส่วนที่ ๔

แนวทางการขับเคลื่อนและการคัดเลือกวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

แนวทางการขับเคลื่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา (The Driving Strategy)

เพื่อให้ระบบการนิเทศสามารถขับเคลื่อนได้อย่างทรงพลัง มีเสถียรภาพ และเกิดความยั่งยืนในระดับภาค โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการ จึงได้กำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการในชื่อ "NONSILA Model" ซึ่งเป็นตัวแบบเชิงโครงสร้างที่ผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับพฤติกรรมองค์กร มีรายละเอียดเนื้อหาเชิงลึกดังนี้

๑. N - Network & Technology (สถาปัตยกรรมเครือข่ายและระบบสารสนเทศ)

การสร้างความมั่นคงด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี โรงเรียนดำเนินการติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงระดับเกิกะบิต (Gigabit Fiber Optic) ครอบคลุมทุกห้องเรียน ตั้งแต่ห้องเรียนอนุบาล ๒ ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ พร้อมทั้งพัฒนาแพลตฟอร์ม nongsopit.ac.th โดยใช้สถาปัตยกรรมระบบที่เสถียร ปลอดภัย และมีการสำรองข้อมูลบนระบบคลาวด์ (Cloud Backup) ทุกวัน เพื่อรองรับการอัปโหลดรูปภาพและการส่งข้อมูล Real-time พร้อมกันโดยไม่มีอาการหน่วงหรือระบบล่ม

๒. O - Opportunity & Inclusivity (การเปิดพื้นที่และสร้างโอกาสแห่งการมีส่วนร่วม)

การทลายระเบียบข้อบังคับที่ตึงตัว เปลี่ยนเป็นการเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนทุกคนมีส่วนร่วมในการออกแบบหน้าต่างแอปพลิเคชัน (User Interface) และร่วมกำหนดหัวข้อสรุปหลังสอน เพื่อให้ฟอร์มออนไลน์มีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับบริบทการจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (อนุบาล ๒-๓) ที่เน้นพัฒนาการ ๔ ด้าน และครูสายสามัญ (ป.๑ - ป.๖) ที่เน้นสมรรถนะรายวิชา

๓. N - Non-stop Development (วงรอบการพัฒนาที่ขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง)

การยึดถือหลักการพัฒนาแบบไม่หยุดยั้ง ข้อมูลสารสนเทศและปัญหาที่ครูรายงานเข้ามาในแต่ละวัน จะไม่ถูกปล่อยปละละเลย แต่จะถูกรวบรวมเพื่อนำไปปรับปรุงปฏิทินการนิเทศแบบ On-site ทันที หากพบว่าสถิติการส่งรายงานในวิชาใดรายสัปดาห์ลดลง คณะกรรมการนิเทศจะรีบลงพื้นที่เพื่อหาสาเหตุ และให้ความช่วยเหลือเชิงรุกทันที

๔. S - Standard & Quality Focus (การมุ่งเน้นมาตรฐานและคุณภาพห้องเรียนเป็น

ฐาน) การใช้ห้องเรียนเป็นฐานรากในการตัดสินคุณภาพการศึกษา ระบบการนิเทศจะไม่เน้นการประเมินเพื่อการแข่งขัน แต่เน้นการประเมินเพื่อรักษามาตรฐาน (Standardization) ให้ทุกห้องเรียนมีระดับคุณภาพการจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่ปลอดภัย เอื้อต่อการคิดวิเคราะห์ และมีสื่อนวัตกรรมที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

๕. I - Innovation Driven (การขับเคลื่อนองค์กรด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมขั้นสูง)

นี่คือ "แกนกลางหลัก" (Core Engine) ของ Best Practice ฉบับนี้ คือการเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานของครูด้วยนวัตกรรมระบบรายงานการสอนแบบ Real-time ก่อนจบชั่วโมงเรียน ผ่านโทรศัพท์มือถือ นวัตกรรมนี้สามารถพลิกโฉม (Transform) ระบบงานธุรการของโรงเรียนจากระบบเอกสารกระดาษที่ไร้ชีวิตสู่ระบบฐานข้อมูลดิจิทัลที่ขับเคลื่อนไหลตลอดเวลา และเป็นตัวลดภาระงานครูอย่างแท้จริง

๖. L - Learning Community (การเปลี่ยนผ่านสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ)

การเชื่อมโยงระบบข้อมูลสู่พฤติกรรมคน โดยกำหนดให้ข้อมูลภาพถ่ายและข้อความในระบบเป็น "สารตั้งต้น" ในการทำ PLC ครูไม่ได้มานั่งพูดคุยกันด้วยการเดา แต่คุยกันด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์จากลิงก์ระบบออนไลน์ ทำให้การวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงการสอนมีความแม่นยำ ตรงประเด็น และประหยัดเวลา

๗. A - Accountability & Sustainability (ความร่วมรับผิดชอบและกลไกความยั่งยืน)

การสร้างระบบธรรมาภิบาลและความร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนที่ปรากฏบนระบบออนไลน์ถือเป็นข้อมูลสาธารณะภายในองค์กรที่ทุกคนตรวจสอบร่วมกันได้ สร้างความตื่นตัว ความโปร่งใส และความภาคภูมิใจในวิชาชีพครู ส่งผลให้เกิดความยั่งยืนในระบบงานโดยไม่ต้องมีคำสั่งบังคับ

การคัดเลือกวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา

การประเมินเพื่อคัดเลือกนวัตกรรมชิ้นนี้ให้เป็น Best Practice ระดับภาค ยึดถือกรอบการประเมิน ๔ มิติขั้นสูง

๑. มิติด้านความคุ้มค่าและประสิทธิภาพเชิงระบบ (System Efficiency)

สามารถลดการใช้กระดาษและเอกสารเล่มรายงานหลังสอนลงได้ 100% ประหยัดงบประมาณจัดซื้อพัสดุ และลดเวลาทำงานเอกสารของครูลงเฉลี่ย ๔๕ นาทีต่อวัน

๒. มิติด้านความถูกต้องและน่าเชื่อถือของข้อมูล (Data Integrity)

ข้อมูลทุกชุดมีการเข้ารหัส มีระบบระบุตัวตน มีภาพถ่ายจริงจากห้องเรียน และระบบเวลาอัตโนมัติ (Timestamp) ป้องกันการแก้ไขข้อมูลย้อนหลัง ทำให้เป็นเล่มรายงานที่มีความซื่อสัตย์ทางวิชาการสูงสุด

๓. มิติด้านผลกระทบเชิงพฤติกรรม (Behavioral Impact)

เกิดความเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของครูผู้สอนอย่างชัดเจน ครูมีความสุขกับการสอน มีความตื่นตัวในการจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติ (Active Learning) เพื่อให้มีภาพกิจกรรมที่สวยงามและมีคุณภาพส่งรายงานในระบบ

๔. มิติด้านการขยายผลและคุณค่าต่อวงการวิชาชีพ (Scalability)

ตัวระบบแพลตฟอร์มมีลักษณะเป็นโครงสร้างเปิด (Open Architecture) ที่โรงเรียนอื่นๆ ในระดับภาคสามารถนำ Source Code หรือแนวคิดการจัดการฟอร์มออนไลน์นี้ไปประยุกต์ใช้กับเซิร์ฟเวอร์ของตนเองได้ทันที

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๐). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. [เอกสารอ้างอิงเลขที่: ED60-01/2560]
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๖๒). *แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. [เอกสารอ้างอิงเลขที่: OBEC-2562-04]
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๒. (๒๕๖๓). *คู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน*. กาฬสินธุ์: โรงพิมพ์คุรุราชูปัฒนา. [เอกสารอ้างอิงเลขที่: KSN2-SUP-2567]
- ศิริวรรณ ฉัตรมณีวงศ์. (๒๕๖๕). *นวัตกรรมการนิเทศการศึกษายุคดิจิทัล*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. [เอกสารอ้างอิงเลขที่: STOU-EDU-2565]
- อภิชาติ พลประเสริฐ. (๒๕๖๘). *การบริหารจัดการสถานศึกษาและระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายใน*. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. [เอกสารอ้างอิงเลขที่: KGU-IT-2568]

ภาคผนวก

เอกสารแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

๑. ความเป็นมาและความสำคัญ

แนวปฏิบัติสำคัญในการขับเคลื่อนห้องเรียนเป็นฐาน (Classroom-Based Supervision Core Action) โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการกำหนดโครงสร้างแนวปฏิบัติในการเข้าส่งเสริมและพัฒนาห้องเรียนออกเป็น ๓ ช่วงวงรอบ (3-Phase Supervision Cycle) ที่ต้องสอดคล้องประสานกับการรายงานผลบนระบบดิจิทัลอย่างเคร่งครัด ดังนี้

- **ระยะก่อนการเยือนชั้นเรียน (Pre-Observation Phase):** คณะกรรมการนิเทศภายในทำการสืบค้นข้อมูลปฐมหลังการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ nongsopit.ac.th โดยวิเคราะห์จากคลังสถิติอัตราการเข้าสอน ภาพถ่ายกิจกรรม Active Learning ในชั่วโมงก่อนหน้า และหัวข้อ "ปัญหาที่พบ" เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาตั้งสมมติฐานและกำหนดจุดเน้นในการเข้าโค้ชชิ่ง (Coaching Standard) ให้ตรงกับสภาพปัญหาจริงของห้องเรียนนั้นๆ
- **ระยะการปฏิบัติการเยือนชั้นเรียน (In-Class Observation Phase):** คณะกรรมการนิเทศใช้ระเบียบวิธี "การเดินเยือนชั้นเรียนเชิงคลินิก" (Clinical Classroom Walkthrough) ลงพื้นที่สังเกตการณ์สอน On-site ณ ห้องเรียนเป้าหมาย โดยใช้เวลาสังเกตการณ์ประมาณ ๑๕ - ๒๐ นาที เพื่อมุ่งเน้นการเก็บข้อมูลพฤติกรรม การเรียนรู้ของเด็ก (Student Engagement) ปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน และกระบวนการจัดกิจกรรม Active Learning ตามตัวชี้วัด โดยไม่รบกวนบรรยากาศการเรียนของนักเรียน
- **ระยะหลังการเยือนชั้นเรียนและสะท้อนผล (Post-Observation & Same-day Feedback):** ภายหลังจากสิ้นสุดชั่วโมงเรียน ครูผู้สอนทำการกรอกรายงานภาพกิจกรรมและบันทึกสั้นในแพลตฟอร์มออนไลน์ภายใน ๒ นาที ขณะเดียวกันคณะกรรมการนิเทศจะนำข้อค้นพบจากการลงพื้นที่จริง มาทำการพิมพ์ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ (Digital Feedback) เพื่อชื่นชมวิธีปฏิบัติที่ดี และให้คำแนะนำในการแก้ปัญหาลงในระบบออนไลน์ทันทีภายในวันเดียวกัน ทำให้อุปสรรคการเรียนรู้ของเด็กได้รับการเยียวยาแก้ไขในทันที

เครื่องมือและแบบฟอร์มการนิเทศออฟไลน์ประกอบระบบดิจิทัล

(แบบฟอร์มประเมินสมรรถนะการจัดกิจกรรม Active Learning สำหรับคณะกรรมการใช้บันทึกคะแนน On-site เพื่อคีย์เข้าระบบ)

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินทำเครื่องหมาย (\checkmark \) ลงในช่องระดับคุณภาพที่ตรงกับพฤติกรรมจริงที่พบในห้องเรียน (เกณฑ์ระดับคุณภาพ: ๔ = ดีมาก, ๓ = ดี, ๒ = พอใช้, ๑ = ปรับปรุง)

รายการประเมินสมรรถนะการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)	ระดับ คุณภาพ
---	-----------------

๔

มิติด้านครูผู้สอน (Teacher's Pedagogical Competency)

๑. มีการนำเข้าสู่บทเรียนที่กระตุ้นความสนใจและเชื่อมโยงประสบการณ์เดิม
๒. เปลี่ยนบทบาทจากผู้บรรยายเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator)
๓. ใช้คำถามกระตุ้นความคิดระดับสูง (Higher-order Thinking Questions)
๔. บริหารจัดการเวลาและควบคุมบรรยากาศชั้นเรียนเชิงบวก (Classroom Management)

มิติด้านกิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ (Learning Activity & Media)

๕. ออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง (Hands-on Experience)
๖. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มและการทำงานร่วมกัน (Collaboration)
๗. ประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล หรือแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัย

มิติด้านผู้เรียนและการวัดผล (Student Outcomes & Assessment)

๘. นักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างตื่นตัว (Active Engagement)
๙. นักเรียนสามารถสะท้อนความเข้าใจหรือสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง
๑๐. มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงระหว่างคาบเรียน (Formative Assessment)

รวมคะแนน (คะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน)

เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยรวมเพื่อประมวลผลบน Dashboard:

- คะแนน ๓๕ - ๔๐ คะแนน = ระดับคุณภาพ ดีมาก (Excellent)
- คะแนน ๒๘ - ๓๔ คะแนน = ระดับคุณภาพ ดี (Good)
- คะแนน ๒๐ - ๒๗ คะแนน = ระดับคุณภาพ พอใช้ (Fair)
- คะแนนต่ำกว่า ๒๐ คะแนน = ระดับคุณภาพ ปรับปรุง (Need Improvement)

คู่มือสรุปการรายงานผลบนแพลตฟอร์มออนไลน์สำหรับครูผู้สอน (Quick User Manual)

เพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกลาง nongsopit.ac.th ของโรงเรียน
โนนศิลาไกรฤกษ์ราษฎร์อำนวยการฯ คณะทำงานได้จัดทำสรุปแผนภาพและวิธีปฏิบัติการส่งรายงาน ๓
ขั้นตอนดิจิทัล
(๓ คลิกลดภาระงาน) ดังนี้

ขั้นตอนการใช้งานแพลตฟอร์มสำหรับครูผู้สอน

คลิกที่ ๑ : ยืนยันตัวตนเพื่อเข้าสู่ตารางสอนรายวัน

- เข้าเว็บไซต์ <https://nongsopit.ac.th>
- ใส่ รหัสผู้ใช้งาน และ รหัสผ่าน ส่วนบุคคล
- ระบบดึงตารางสอนรายชั่วโมงปัจจุบันขึ้นหน้าจอโทรศัพท์

คลิกที่ ๒ : อัปโหลดคลังหลักฐานพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้

- กดปุ่ม "กล้องถ่ายภาพ" เพื่อถ่ายภาพกิจกรรมออนไลน์ ๑-๒ รูป
- ถ่ายแนบภาพพฤติกรรมเด็กกำลังลงมือปฏิบัติกิจกรรม
- พิมพ์ข้อมูลสะท้อนผลหลังสอนสั้นแบบ Micro-Reflection

คลิกที่ ๓ : ส่งรายงานข้อมูลเข้าสู่ระบบกลาง Real-time

- ตรวจสอบความถูกต้องของห้องเรียนและจำนวนเด็กที่เข้าเรียน
- กดปุ่ม "ส่งรายงาน (Submit)" เพื่อกระจายผลสู่ Dashboard
- ระบบจะบันทึกรหัส Timestamp กำกับความโปร่งใสทันที

การเข้าถึงและการแสดงผลของฝ่ายบริหารวิชาการ (Administrative Dashboard Interface)

ระบบหลังบ้าน (Backend Cloud System) จะนำข้อมูลภาพถ่ายเชิงประจักษ์และข้อความสรุป
หลังสอนของครูทุกคน มารวบรวมและแจกจ่ายจัดเรียง (Data Categorization) เป็นข้อมูลสรุป ๓ มิติ
บนหน้าจอ Live Dashboard ของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการนิเทศภายใน ได้แก่

๑. มิติด้านปริมาณ (Quantitative Feed) แสดงอัตราเปอร์เซ็นต์การเข้าสอนและการส่งรายงาน
ผลของ

ครูทุกคนในแต่ละชั่วโมงเรียน หากห้องเรียนใดสัญญาณเตือนเป็นสีแดง หมายถึงยังไม่มี การส่งรายงาน ภายใน ๑๐ นาทีหลังหมดคาบเรียน ผู้บริหารจะสามารถรับทราบและโทรศัพท์ติดตามหรือลงไป ตรวจสอบหน้างานได้ทันที

๒. มิติด้านคุณภาพ (Qualitative Feed) หน้าจอจะไหลเวียน (Stream) ภาพถ่ายบรรยากาศการเรียนรูู้

Active Learning ของนักเรียนชั้นอนุบาล ๒ ถึง ป.๖ ตลอดทั้งวัน ทำให้ผู้บริหารมองเห็นวัตรกรรม การสอนของครู และสามารถกด "ไอคอนส่งกำลังใจ" หรือพิมพ์ข้อความนิเทศสั้นแนะนำครูได้แบบ ปัจจุบันทันด่วน

๓. มิติด้านระบบเตือนภัยวิชาการ (Early Warning Feed) ระบบจะคัดกรองคำสำคัญ (Keyword Detection) จากช่อง "ปัญหาที่พบ" ที่ครูพิมพ์ส่งเข้ามา เช่นคำว่า “อ่านไม่ออก” “ไม่ เข้าใจเนื้อหา” “อุปกรณ์ไม่พร้อม” “พฤติกรรมก้าวร้าว” ข้อมูลปัญหาเหล่านี้จะถูกปิกหมดขึ้นบน หน้าจอแดชบอร์ดส่วนบนสุด เพื่อให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้องและครูแนะแนว ร่วมกับคณะกรรมการนิเทศจัดตั้ง ทีมเคลื่อนที่เร็วเข้าช่วยเหลือสนับสนุนคุณครูผู้สอนรายห้องเรียนนั้นๆ ในชั่วโมงถัดไปทันที

รูปภาพประกอบ

การพัฒนาระบบนิเทศภายในเชิงรุกด้วยนวัตกรรม “Digital Active Supervision”

รูปภาพประกอบ

การนิเทศการสอนแบบ onsite ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘

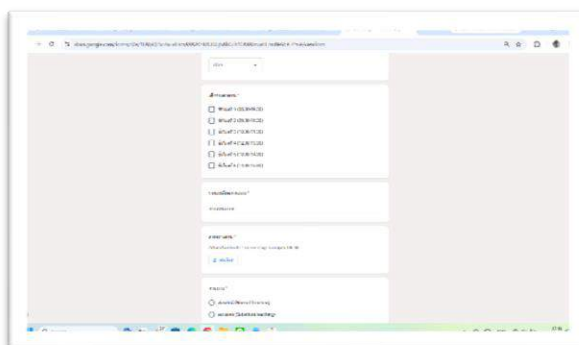
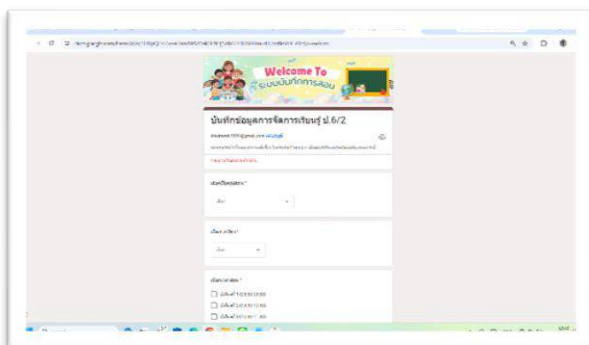
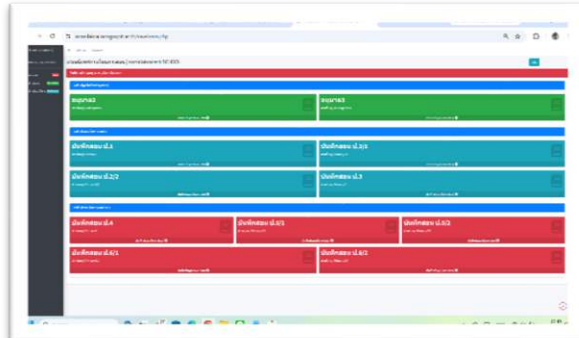
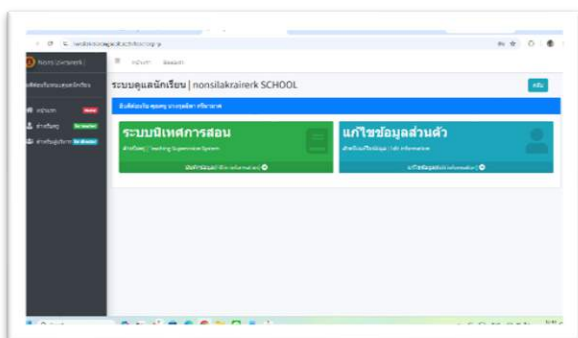
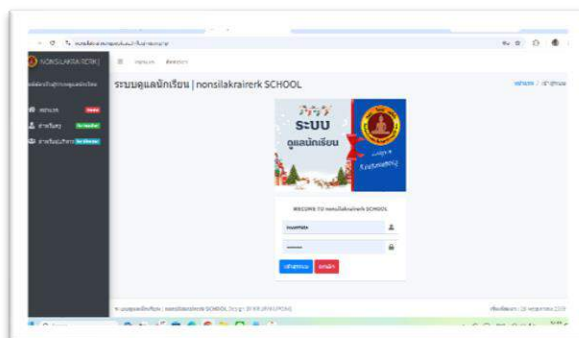

โรงเรียนโนนศิลาไกรฤกษ์อำเภอรำแพงแสน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘

รูปภาพประกอบ

ขั้นตอนการเข้าใช้งานระบบนิเทศภายในเชิงรุกด้วยนวัตกรรม “Digital Active Supervision

ระบบนิเทศภายในสถานศึกษา

คณะผู้จัดทำ

๑. นางสาวประภัสสร สักการะ	ครูประจำชั้น ป.๑
๒. Mr.Jomar Pacio	ครูประจำชั้น ป.๑
๓. นางสาวเยาวเรศ อุดรศรี	ครูประจำชั้น ป.๒/๑
๔. นางสาววรางคณา ยาบุฮา	ครูประจำชั้น ป.๒/๑
๕. นางสาวชมพูนุช การรัตน์	ครูประจำชั้น ป.๒/๒
๖. นางสาวสารุณี ชัยบุบผา	ครูประจำชั้น ป.๖/๑
๗. นางสาวอลิสพร จันทะวัน	ครูประจำชั้น ป.๓
๘. นางสาวอภิญญา พลทศ	ครูประจำห้อง ICT ชุมชน
๙. นางสาวสายะภรณ์ นันทะแสน	ครูประจำชั้น ป.๔
๑๐. นายภูธเนศ ผลจรัส	ครูประจำชั้น ป.๖/๑
๑๑. นางนิญา ภูวิโคตรธนกุล	ครูประจำชั้น ป.๕/๑
๑๒. นางสาวแสงจันทร์ นามศรีฐาน	ครูประจำชั้น ป.๕/๒
๑๓. นางกุลธิดา ศรีมามาศ	ครูประจำชั้น ป.๖/๒
๑๔. นางสาวรุ่งฤดี โชติวิเชียร	ครูประจำชั้น ป.๕/๑
๑๕. นางสาวณิชาภา บุตรพรม	ครูประจำชั้น ป.๖/๒
๑๖. นายชาติชาย สมบัติเพิ่ม	ครูประจำชั้น ป.๒/๒
๑๗. นายอนันต์ ภูผาดาว	ผู้อำนวยการโรงเรียน

